

Posudek vedoucího diplomové práce

Bc. Martina F r a n z o v á

Rehabilitace exekutivních funkcí u osob s poškozením mozku

FF UK, Katedra psychologie, Praha, 2017

Vedoucí diplomové práce: doc. PhDr. Petr Kulišťák, Ph.D.

Oponent: PhDr. Katarína Loneková, Ph.D.

Diplomová práce paní Bc. Martiny Franzové je ojedinělý počín v oblasti poznatků o restituci specificky poškozeného lidského mozku, jež u nás vidíme jen málokdy. Jde o praktické využití teorie exekutivních funkcí (EF), která doposud není plně objasněna a jejich „trénink“ při případném narušení různě etiologicky podloženém, je stále – dá se říci – ve stádiu zrodu. A autorka hodnocené DP měla odvahu pokusit se vypracovat postup, zaměřující se především na plánování a organizaci činnosti, dalo by se taky říci vyšší úroveň těchto funkcí, jež by pomohl takto postiženým jedincům k návratu do běžného života.

Paní Bc. Martina Franzová svou diplomovou práci uchopila formou tradičního schématu, zahrnujícího teoreticko-literární úvod (34 str.), empirickou část (57 str.), písemnictví (~ 88 titulů) a nechybí seznamy zkratk, tabulek, obrázků a grafů a přílohy.

V teoretické části DP její autorka velmi podrobně a přehledně probírá základní podklady pro všechny části řešeného problému, tedy teorie a modely EF různých autorů. Následuje stručná kapitola, zabývající se metodami pro jejich hodnocení a poté rozsáhlý vstup, týkající se ústřední části výzkumu, tedy rehabilitace kognitivních funkcí obecně. Poté se podrobněji zaměřuje na restituci EF, k nimž patří např. také pracovní paměť, zabývá se souvislostmi s pozorností, náležitě informuje o některých základních metodách pro úpravu EF, např. GMT (Goal Management Training), PST (Problem Solving Training) a také technice s názvem „Využití autobiografické epizodické paměti“. Kapitoly jsou systematicky provázány a jejich logická následnost ukazuje na promyšleně zvládnutí literárních podkladů; počty recentní literatury, především zahraniční, jsou hojné a jsou správně citovány.

V části výzkumné své DP postupuje paní Bc. Martina Franzová systematicky od vymezení cíle studie, formulaci hypotéz a výzkumných otázek. Následně je popsán projekt, použité metody a jejich charakteristiky, demografické parametry sledovaného souboru, etické aspekty atd. Autorka při aktuálním záznamu poznatků uvažovala i futurologicky, jak by se daly realizovat další výzkumy v této oblasti. Výsledky terapie jsou uvedeny přehledně v tabulkách a podrobně popsány v textu. Nechybí zamyšlení se nad některými otázkami, jež vyvstaly ze zjištění, např. proč byla někdy efektivita tréninku opačná, než se předpokládalo. Následující stať diskuse je rozsáhlá, zahrnuje úvahy nad celým výzkumným procesem, tedy rehabilitačním programem, měřením jeho efektivitu, komparaci s obdobnými výzkumy v zahraničí a nechybí ani zmínky o limitech a návrhy pro další výzkum. V závěru pak paní Bc. Martina Franzová shrnuje své dílo.

Diplomová práce je orientována do klinické praxe a zaměřuje na jasně definované otázky, na které ve svých závěrech podává srozumitelné odpovědi. Pracuje se zajímavou problematikou, jež je u nás zatím řešena jen okrajově; výsledky jsou dobře podloženy, dostatečně a přehledně diskutovány, doplněny vypracovaným manuálem pro jí vytvořený rehabilitační program. Lze tedy uzavřít, že DP paní Bc. Martiny Franzové splňuje požadavky, kladené na práce tohoto druhu. Tudíž si dovoluji navrhnout komisi pro obhajoby její hodnocení známkou „výborně“.

V Praze 11. 8. 2017

Petr Kulišťák